

नागरिकांसाठी उपलब्ध सुविधा

ग्रामपंचायत नागरिकांच्या मूलभूत गरजा पूर्ण करण्यासाठी आणि ग्रामीण भागाच्या विकासासाठी विविध प्रकारच्या सुविधा उपलब्ध करून देते. या सुविधांचे मुख्यत्वे प्रशासकीय, पायाभूत आणि डिजिटल अशा तीन भागांत वर्गीकरण करता येईल.

१. महत्त्वाचे दाखले व नागरी सुविधा (प्रशासकीय):

- **जन्म, मृत्यू व विवाह नोंदणी:** या घटनांची नोंद करून दाखले मिळवणे.
- **विविध प्रमाणपत्रे:** रहिवासी दाखला, उत्पन्नाचा दाखला (काही बाबतीत), चरित्र दाखला, नो-ड्यूज सर्टिफिकेट, आणि मालमत्ता उतारा.
- **कर संकलन (Tax Collection):** घरपट्टी आणि पाणीपट्टी भरण्याची सोय.
- **मालमत्ता नोंदणी:** घराची किंवा जमिनीची नोंदणी व दुरुस्ती.

२. पायाभूत सुविधा (Infrastructure):

- **रस्ते व सांडपाणी व्यवस्था:** गावातील रस्ते, अंतर्गत रस्ते, नाल्या बांधणे आणि त्यांची दुरुस्ती.
- **पिण्याचे पाणी:** गावात सार्वजनिक नळ जोडणीद्वारे स्वच्छ पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा.
- **दिवाबत्ती:** सार्वजनिक रस्त्यांवर पथदिवे (Street lights) लावणे व त्यांची देखभाल.
- **स्वच्छता:** गावाची स्वच्छता, घनकचरा व्यवस्थापन, आणि सार्वजनिक शौचालये.
- **स्मशानभूमी:** गावातील स्मशानभूमी किंवा दफनभूमीची व्यवस्था व देखभाल.

३. डिजिटल व इतर सेवा:

- **नागरी सुविधा केंद्र (CSC):** ग्रामपंचायत कार्यालयात किंवा 'आपले सरकार' केंद्रातून आधार कार्ड, पॅन कार्ड, बिल भरणे, आणि विमा यांसारख्या सेवा.
- **डिजिटल सेवा:** डिजिटल ग्रामपंचायत प्लॅटफॉर्मवर, QR आधारित मोबाईल ॲप्सद्वारे सात ऑनलाइन सेवा, जसे की घरबसल्या कागदपत्रे मिळवणे.
- **आरोग्य व शिक्षण:** अंगणवाडी केंद्रे आणि प्राथमिक आरोग्य सुविधांना सहकार्य.
- **सामाजिक कल्याण:** सरकारी योजनांची माहिती (उदा. PMAY, स्वच्छ भारत मिशन) आणि लाभार्थ्यांना मदत.
- **सुशोभीकरण:** गावातील बागबगीचे, उद्याने आणि आठवडी बाजार केंद्र विकसित करणे.